

Вопросы возмещения расходов на лечение ребенка, когда речь идет о малолетних, требуют более детальной проработки с целью более полного их возмещения, в том числе с учетом отдаленных последствий для его здоровья.

Список библиографических ссылок

1. Минец И. Н., Подгруша В. В. Возмещение вреда, причиненного жизни, здоровью или имуществу. Минск : Амалфея, 2005. 251 с.
2. Братель О. Г., Пилипенко С. А. Цивільне право України. Київ : ФОП Ліпкан, 2010. 256 с.

Получено 13.04.2019

УДК 347.919.3(477)

Людмила Василівна САПЕЙКО,

доцент кафедри цивільного права та процесу факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент;

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6911-8283>

**ПРАВОВІ ПІДСТАВИ РОЗГЛЯДУ ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ У
ПОРЯДКУ СПРОЩЕНОГО ПРОВАДЖЕННЯ**

Оновлена редакція Цивільного процесуального кодексу (далі – ЦПК) передбачає впровадження такої процедури як розгляд справ у порядку спрощеного провадження. Як уявляється, метою такого порядку є прискорення розгляду цивільних справ та постановлення рішень, а також певне полегшення роботи суддів, які подекуди є надмірно завантаженими кількістю справ, що перебувають в їх провадженні. Однак, аналіз положень цивільного процесуального законодавства свідчить, що окремі норми, які складають даний правовий інститут, потребують детального вивчення та подальшого вдосконалення.

Так, згідно із ч. 1 ст. 274 ЦПК у порядку спрощеного позовного провадження розглядаються: малозначні справи; справи, що виникають з трудових відносин; справи про надання судом дозволу на тимчасовий виїзд дитини за межі України тому з батьків, хто проживає окремо від дитини, у якого відсутня заборгованість зі сплати аліментів та якому відмовлено другим із батьків у наданні нотаріально посвідченої згоди на такий виїзд. Імовірно, що в таких випадках розгляд зазначених категорій справ в спрощеному порядку є для суду обов'язковим.

Цей перелік справ дублюється з переліком, наведеним в ч. 4 ст. 19 ЦПК. Проте, в цій правовій нормі, крім трьох вищенаведених категорій, називаються ще й справи незначної складності та інші справи, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи.

Водночас, в ч. 6 ст. 19 ЦПК законодавець визначає, що малозначними є справи, у яких ціна позову не перевищує ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб; справи незначної складності, визнані судом малозначними, крім справ, які підлягають розгляду лише за правилами загального позовного

провадження, та справ, ціна позову в яких перевищує п'ятсот розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Таким чином, справи із ціною позову до ста розмірів прожиткового мінімуму автоматично вважаються малозначними. Але, крім того, суд на власний розсуд може віднести до цієї категорії й інші справи, які він оцінює як справи незначної складності. Тобто, в останньому випадку справа визнається малозначною не за об'єктивними критеріями, визначеними в законі, а за суб'єктивним сприйняттям її характеру суддею.

Також, за ч. 2 ст. 274 ЦПК у порядку спрощеного позовного провадження може бути розглянута будь-яка інша справа, віднесена до юрисдикції суду, за винятком справ у спорах, що виникають з сімейних відносин, крім спорів про стягнення аліментів та поділ майна подружжя; щодо спадкування; щодо приватизації державного житлового фонду; щодо визнання необґрунтованими активів та їх витребування; в яких ціна позову перевищує п'ятсот розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб; інші вимоги, об'єднані з вимогами у спорах, вказаних у п. 1–5 ч. 4 ст. 274 ЦПК.

В такому випадку ініціатором спрощеного провадження є позивач, який у письмовій формі має подати відповідне клопотання, що приєднується до позовної заяви або може міститися у ній. Розглянувши це клопотання суд може задовольнити його та визначити строк відповідачу для подання заяви із запереченнями щодо розгляду справи в порядку спрощеного позовного провадження або відмовити в задоволенні клопотання та розглянути справу за правилами загального позовного провадження.

При поданні відповідачем заперечень щодо розгляду справи в порядку спрощеного провадження суд залежно від обґрунтованості заперечень відповідача може постановити ухвалу про залишення заяви відповідача без задоволення чи про розгляд справи за правилами загального позовного провадження та заміну засідання для розгляду справи по суті підготовчим засіданням.

Відповідно, спрощене провадження може відбутися у випадках, передбачених законодавством; за ініціативою суду або за клопотанням позивача. Тому, вбачається, що більшість цивільних справ буде розглядатися саме в спрощеному порядку.

У цьому зв'язку слід звернути увагу на те, що суд розглядає справу в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення сторін за наявними у справі матеріалами, за відсутності клопотання будь-якої зі сторін про інше. За клопотанням однієї із сторін або з власної ініціативи суду розгляд справи проводиться в судовому засіданні з повідомленням (викликом) сторін.

Суд може відмовити в задоволенні клопотання сторони про розгляд справи в судовому засіданні з повідомленням сторін за одночасного існування таких умов – предметом позову є стягнення грошової суми, розмір якої не перевищує ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб; характер спірних правовідносин та предмет доказування у справі не вимагають проведення

судового засідання з повідомленням сторін для повного та всебічного встановлення обставин справи.

Але, при цьому законодавець оминає своєю увагою справи, що виникають з трудових відносин; справи про надання судом дозволу на тимчасовий виїзд дитини за межі України тому з батьків, хто проживає окремо від дитини, у якого відсутня заборгованість зі сплати аліментів та якому відмовлено другим із батьків у наданні нотаріально посвідченої згоди на такий виїзд, та інші справи немайнового характеру.

Оскільки вони також можуть розглядатися за правилами спрощеного провадження, вочевидь заінтересованим у них особам так само має надаватися право заявити клопотання про розгляд справи в судовому засіданні з повідомленням (викликом) сторін. Зі свого боку суд може задовольнити таке клопотання або відмовити в його задоволенні, але тільки з тих підстав, які мають визначатися в законі. Тому, дане питання потребує свого нормативного вирішення.

Одержано 10.04.2019

УДК 346.3;346.2:346.5

Ірина Анатоліївна СЕЛІВАНОВА,

доцент кафедри господарського права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,

кандидат юридичних наук, доцент;

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6186-5652>

ПОНЯТТЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА ПРАВОВІ НАСЛІДКИ

Світовий досвід свідчить, що малий бізнес має велике значення для підтримки і розвитку підприємництва, підвищення життєздатності і розвитку національної економіки, збереження в суспільстві атмосфери ділової активності. Малий бізнес швидше реагує на нові умови виробництва та науково-технічного прогресу, споживчого попиту, адже невеликий обсяг виробництва і обмежені ресурси роблять його таким, що швидше пристосовується до нових умов, порівняно із середнім та великим бізнесом. В результаті такої мобільності малий бізнес сприяє створенню нових робочих місць¹ та конкурентного середовища, підвищенню якості товарів та послуг.

Для визначення малого бізнесу в багатьох розвинених країнах застосовується лише одна ознака – кількість працюючих. Так, в Болгарії це – до 50 чоловік, в Англії до 200 чоловік, Угорщині до 100, Італії до 100, США до 500, причому існує розподіл малих підприємств по кількості працюючих. Так, кількість службовців від 1 до 24 належать до категорії найменших, від 25 до 99 належать

¹ Наприклад, в Італії в малому бізнесі працює 80% загальної кількості зайнятих [1].